

Program seminara „Grad na rubu katastrofe 19“

Vrijeme: 20. – 22.9.2019.

Mjesto: prodajni centar Koteks, Split (Ulica slobode 16A, 21 000 Split)

Website: <https://gradodrasta.org/>; <https://www.facebook.com/events/363274924575124/>

20. rujna 2019.

16:00 - 17:00 Uvodno predavanje: Što je ‘odrast’?

Kao i što samo ime inicijative govori, naše djelovanje polazi od društvenog pokreta ‘**odrasta**’ u kojem se repolitizira rasprava o razvoju. Upoznat ćemo se s teorijom i principima odrasta i smjestiti ih u kontekst grada Splita kao mjesta koji se razvija na rubu kolapsa te upoznati s dosadašnjim radom grupe.

“Pokret i teorija odrasta pokušaj su reinterpetacije fundamentalno neodržive pozicije suvremenog društva te poziv na izgradnju imaginarija i konceptualnog okvira prikladnog za radikalni zaokret prema održivosti. Radi se o **održivosti u fizičkom i društvenom smislu**; ne samo održivosti koja daje dovoljno energije i hrane za sve ljude na planeti, već održivosti koja opisuje život vrijedan življenja za sve.” (Institut za političku ekologiju)

17:00 - 18:30 Panel “Na rubu: Postoji li Split poslije turizma?”

Panel „Na rubu: Postoji li Split poslije turizma?“ okupit će više i manje poznate face našeg grada i goste kako bi zajednički pokrenuli polemiku o tome što čeka Split u narednim godinama, koje su mu perspektive s i bez urbanizma, s i bez kolektivnih akcija za očuvanje okoliša i društva.

Jakša Miličić kultni je splitski gradonačelnik od 1967. do 1974. godine. Za njegova mandata grad je doživio veliku demografsku ekspanziju - ostvareno je više kapitalnih projekata značajnih za razvoj grada i njegove okolice.

Ivo Babić je povjesničar umjetnosti, pisac izuzetnog angažmana, javni i kulturni djelatnik prvog reda. Bivši je rektor Sveučilišta u Splitu i pokretač brojnih inicijativa, oduvijek svjestan snage i uloge javne riječi i odgovornosti za nju.

S ova dva izvanredna sugovornika razgovarat ćemo o **suvremenim društvenim zbivanjima i dugoročnim posljedicama koje će neplanirani i devastirajući turizam imati na grad**. Imajući iza sebe iskustvo još jedne ljetne sezone i kaosa koju je donijela u prometnom, društvenom i ekonomskom obliku zanima nas postoji li uopće opcija u kojoj će Split preživjeti sve što mu se dešava unatrag zadnjih par godina.

18:30 - 21:00 Primjeri dobrih praksi

Slučaj Savica: dvije kampanje jedne inicijative

Suzana Dobrić Žaja (Društva arhitekata Zagreb, inicijativa Savica ZA Park), upoznat će nas s **pravnom, proceduralnom i aktivističkom stranom uspješne obrane zagrebačkog parka Savica** od izgradnje crkve 2016. i plastičnog parka 2017. godine. Organiziranim čitanjem GUP-a, potpisivanjem prigovora na GUP, prosvjednim akcijama, zaustavljanjem bagera, 40-dnevnim dežuranjem u parku, ..., mobilizirani stanovnici kvarta, građani i struka obranili su ovu zelenu površinu.

Sudioničko upravljanje javnim dobrima i uslugama: Volim Pulu i Društveni centar Rojc

Voda, zrak, zemlja, šume, more, prometna infrastruktura, ulice, trgovi, rudna bogatstva, kulturna baština, ... sve su to javna dobra kojima se u Hrvatskoj upravlja birokratski, a ne participativno. Rezultati su diskriminirajući pristup javnom dobru i stavljanje interesa profita ispred interesa javnosti.

Dušica Radojčić (Zelena Istra, Društveni centar Rojc) upoznat će nas s pojmom **participativnog upravljanja javnim dobrim** na primjeru borbe protiv realizacije turističkih projekata Saccorgiana, Hidrobaza i Muzil, kojim se planiraju pulske plaže dati na koncesiju na 50 i 99 godina, i Društvenog centra Rojc, ekvivalenta splitskog Doma mladih.

ŠkoGrad

Iza naziva ŠkoGrad krije se **participativni projekt "otvorene učionice"**, kao i serija događanja, interaktivnih i transdisciplinarnih diskusija (urbanizam, arhitektura, obrazovanje, pedagogija, umjetnost), putem kojih se stvara novo razumijevanje odnosa škole i lokalne zajednice. U fokusu svih aktivnosti je beogradsko prigradsko naselje Ledine, čiji se stanovnici svakodnevno suočavaju s brojnim neriješenim problemima. **Predrag Milić** (ŠkoGrad) predstaviti će nam što se događa kada naselje uđe u školu i kako gradimo prostore u kojima djeca postaju agenti društvene promjene.

Društvo arhitekata Split - obrana grada

Dragan Žuvela (Društvo arhitekata Split) predstaviti će nam **presjek djelovanja Društva arhitekata Split** - zagovaranja i uvjetovanja provedbe javnih i otvorenih arhitektonskih natječaja, inzistiranje na strukovnim standardima pri svakoj prilici, organizaciju stručnih rasprava i pravog uključivanja struke i građana u procese donošenja odluka. Neki od "slučajeva" koji će se predstaviti: Žnjan, Trg Gaje Bulata, Crkva na Splitu 3, Kopilica, Marjan, ..

Ecosistema Urbano - Sudjelovanje javnosti i građanske suradnje u planiranju javnoj prostora i procesima urbane transformacije

Antonella Milano dolazi ispred arhitektonske prakse Ecosistema Urbano predstaviti projekte u domeni arhitekture, urbanog dizajna i prostornog planiranja koji se ističu po svojoj participativnoj i inkluzivnoj metodologiji rada. Kolektiv djeluje **između arhitekture i sociologije** s uredima u Miamiu i Madridu; od 2000. godine dobitnici su više od 70 međunarodnih nagrada i natječaja. Ključni procesi i metode u radu biti će prikazani na recentnim projektima kao što su Dreamhamar, Cuenca Red, Master Plan of Asunción.

La Casa Invisible - 12 godina prava na upravljanje, slobodu i kulturu

La Casa Invisible je društveno-kulturni centar u Malagi nastao 2005. godine kada su stanovnici kvarta, aktivisti i umjetnici naselili zapuštenu zgradu u vlasništvu grada. Od tada do danas La Casa Invisible razvila se u prostor koji kroz različite kulturne i društvene programe omogućuje rast i razvoj kreativne, kritične i angažirane zajednice, osigurava socijalnu pravdu i slobodan pristup kulturi, umjetnosti i znanju, a kroz model upravljanja zalaže se za **demokratsku radikalizaciju temeljenu na pravednosti i izravnom sudjelovanju lokalne zajednice u osmišljavanje, razvoj i upravljanju javnim politikama**. Primjer upravljanja La Casa Invisible predstaviti će **Enrique Espana**.

Co.Bustas - kolektivno stanovanje

Kolektivnim stanovanjem smatra se stanovanje više domaćinstava u zasebnim jedinicama unutar iste građevine. Svaki stan predstavlja nezavisnu funkcionalnu cjelinu i za razliku od individualnih, u kolektivnim su jedinice planirane tako da se stvori kombinacija karakteristika koje će svim budućim stanarima pružiti maksimalnu udobnost i kvalitetu stanovanja. **Kolektivno stanovanje način je suočavanja s krizom stanovanja** koja je zahvatila čitavu Europu. **Algimantas Varpučanskis** iz inicijative Co.Bustas upoznat će nas s projektima kolektivnom stanovanja u Litvi.

21:00 Otvaranje izložbe radikalne kartografije

21:30 Pučko kino

21. rujna 2019.

Drugi i treći dan seminara fokusirani su na rad u grupama.

Prijava za rad u grupama moguća je putem obrasca: <https://forms.gle/EzrQh41UFk5CJPEXA>

10:00 - 14:00 Disaster Walk

Već tradicionalnom šetnjom ekipe GradaOdrasta po bespućima splitske zbilje, odnosno kvartova izvan standardnih ruta, prezentirat ćemo lokalcima i gostima primjere dobrih praksi građanskih inicijativa na tri lokacije - **Trstenik, centar i Kopilica**.

15:00 - 19:00 Radna grupa Okviri urbanih politika

Svjedoci smo kontinuiranog neregularnog pritiska gradske uprave i/ili poduzetnika na prostor u gradu Splitu, njegovog prisvajanja i prenamjena u turističku namjenu ili pogodovanje privatnom interesu. Pod vodstvom Suzane Dobrić Žaje, ova radna grupa **opremit će građane i struku znanjem i alatima za pravovremeno i pravno utemeljeno reagirati i obraniti prostor i potrebe javnosti te kako uopće osigurati sudjelovanje javnosti u procedurama donošenja prostorno planskih dokumenata**.

Moderatorica grupe: Suzana Dobrić Žaja (Društva arhitekata Zagreb, inicijativa Savica ZA Park)

15:00 - 19:00 Radna grupa Aktivno građanstvo

Komunalni nered, turistifikacija i kriza stanovanja neki su od problema grada Splita kojima se lokalna zajednica aktivno bavi kroz neformalne inicijative Dnevna doza splitskog nereda, Get Getanima itd. U fokusu ove radne grupe je **otvaranja mjesta za komunikaciju i povezivanje postojećih i novih građanskih inicijativa i pojedinaca te razmatranja drugih praksi djelovanja** - medijske kampanje, akcije i prosvjedi, umrežavanje, ...

Moderatorica: Dušica Radojčić (Zelena Istra, Društveni centar Rojc)

15:00 - 19:00 Radna grupa Ekologija javnog prostora

Tema radne grupe je javni prostor kao infrastruktura za razvijanje građanskih sloboda, samoorganizacije, umjetničkog djelovanja i političke pedagogije. Kroz radnu grupu upoznat ćemo se s pozitivnim praksama intervencije u javnom prostoru i ekologije istog koji je nastupio kao ravnoteža između socijalno-ekonomskih i ekoloških aspekata koji takvi projekti uspostavljaju u lokalnim sredinama. Ekologija kao nešto što dolazi poslije zapuštenog, devastiranog i nekorištenog javnog prostora. Članovi radne grupe zajedno će osmisлити i realizirati jednu urbanu oazu na prostoru zapuštenog kompleksa Koteksa.

Moderator: Predrag Milić (ŠkoGrad)

19:00 - 23:59 Paaaarty

Svi su dobrodošli na druženje uz gramofone, plejere, ploče i empetrice KLFM-a i svjetlosne instalacije kolektiva "leilamarinaena".

22. rujna 2019.

10:00 -12:00 Radne grupe Okviri urbanih politika, Aktivno građanstvo i Ekologija javnog prostora

12:00 - 14:00 Završni panel

Kroz završni panel predstaviti će se metode i rezultati dvodnevnog rada radnih grupa s akcijskim planovima za daljnje djelovanje. U ovom dijelu pokušati ćemo prezentirati okvir za urbanizam Splita u 21. stoljeću koji kreće od odrasta kao zajedničkog eksperimenta. Završni panel otvoren je za širu javnost bez obzira na sudjelovanje u javnim grupama.

Konačno, Seminar "Grad na rubu katastrofe 19" osmišljen je kao početno mjesto susreta s ciljem razmjene znanja, iskustava i inspiracije i stvaranja građanskih akcija, inicijativa i (proto) institucija koje počivaju na okolišnoj i društvenoj odgovornosti, kooperativnosti, poštivanju građana i prirodnih granica te konsenzusa o minimalnim uvjetima za dobar i priuštljiv život u gradu Splitu. Nadamo se da će ovaj vikend biti samo inicijalno mjesto sureta za duge zimske suradnje svih uključenih iz Splita i šire.

KONTAKT

GradOdrasta
Jere Kuzmanić
091.233.2533
Luka Mužinić
091.570.6007
Antonia Kuzmanić
099.668.1189